

TELEGRAFUL ROMÂNULUI.

Telegrafulu este Duminică și Joi, la fiecare două săptămâni cu adăușul Foisioarei. — Preluarea se face în Sabinu la expeditorul foiei, prețu la 1 r. r. poște cu bani gât'ă prin scrisori francate, adresate către expeditorul. Prețu la prenumerației pentru Sabinu este prețu la 7 fl. v. a. iar prețu la jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 36.

ANULU XXIV.

Sabinu 15/27 Iuliu 1876.

(tracelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia prețu la unu anu 8 fl. i. a. prețu la jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princip. și țieri străine prețu la 12 1/2 anu 6 fl. Inserate se platesc pentru întâia oară cu 7 cr. sirulu, pentru a doua oară cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetiție cu 3 1/2 cr. v. a.)

Lapsus calami.

Pentru că sa întielega și mai bine cetitorii articolulu care ne vine dela aceeași mână stimabilă dela carea ne a fostu venit articolulu „Greutățile situației” trebuie sa facem cetitoriloru nostri cunoscutu ca „Hon” in Nr. 164 dela 17 Iuliu a reprodușu in traducere fidelă articolulu întregu pre lănga observările se următoare:

„Amu reprodușu acestu articolu pentru că consimțim cu cuprinsulu și direcțiunea lui. Avem sa incuviințiamu și sa ne bucurăm cându observăm la frații romani ca in ceea ce privește cunoșcerea cea adevărată a caracteristicii și însemnătății confusiunilor orientale există sentimente sănătoșe; ne bucurăm cu deosebire, vedindu ca frații români încep a recunoște, ca interesulu celu mare alu viitorulu ne arata ca suntemu avisați unii la alții. Noi dorim din inimă și fratiesce, că recunoșcerea acestă drăpă, cumpănirea obiectivă a intereselor comune pe viitoru sa se lătească câtu mai tare între românii nostri. Dealtminte compatrioțiloru nostri români le pôte servi de o învietoare mare politică și ținută in adevăru calma ce manifestăza vis-a-vis de intemplerile orientale mică Romania. Tiera acestă scie foarte bine și simte, pentru ce trebuie sa fie ea neutră și pentru ce nu-i e iertatu a sprigini insurecțiunea slavica, a cărei victorie aru fi dezastrulu Romaniei. Chiaru acele puncte de vedere, cari au silitu pre Romani'a la neutralitate conscia, i-au dictatu și scriitorulu dela fôia româna din Sabinu articolulu in pēna.

„Cu atâtu mai ne cuprinsa și mai contraria interesulu celui mai adencu taictoriu in viața poporulu român și scirea despre adunarea unei părți a românilor ținută — precum se sustiene — in Albă-Iuli'a și despre otaririle aduse acolo, ceea ce noi din parte-te nu putem crede, căci nu ne putem inchipu românii asi esaltatu, care si-aru putē caută fericirea poporulu seu la slavi.

„Avem in se o observare la ună din afirmările articolulu confratelui nostru dela fôia româna din Sabinu, ca adeca magiarii aru impedează dezvoltarea romanilor. Acestă nu o putem privi decâtu unu lapsus calami. Compatrioțiiu nostri români și potu cultivă, dezvoltă neconturbati limbă și literatură lor și potu scrie opuri din ori-ce ramu și înalte a științei. Atât in scôla câtu și in biserică le sta calea deschisă. Numai ună dorim dela ei, că sa-i iubască patria din inimă, care ne e la totu mama dulce. Si se nu-si uite românii nostri, ca de-si Romani'a se bucura de constituție deosebită, poporulu ei cu putien e mai înaintatu că românii de sub corônă ungurească.”

Eata acum dreptu răspunsu urmatoriulu articolu:

(?) Diariulu „Hon.” reproduce in numerulu din 17 Iuliu a. c. unu articolu publicatu in „Telegrafulu Romanu” — sub titlulu „greutățile situației”. Ne bucurăm, vedindu ca „Hon”, in reflecșiunile ce face asupră acestui articolu, marturisește in termeni lamuriti două lucruri: unulu, ca aderă la ideile dezvoltate in articolulu reprodușu; altulu, — ca noi, românii, atătu in Romani'a câtu si in

Ungari'a, ne cunoșcemu pozițiunea. Ne bucurăm de acestă mai alesu pentru că ni se dă ocașiune a marturisi și noi din partea noastră, ca după convingerea noastră nestramutată „Hon” și dimpreună cu elu maghiarii, nu-si cunosc pozițiunea, celu putien fatia de noi nu o cunosc nici câtu-si de putien. — Ideile, dezvoltate in articolulu reprodușu, nu sunt ideile nouă: de cându numai românii au pasitu in viața politică, temeliă lucrărilor lor au fostu aceste ideile, deșteptate prin bunulu simțu firescu in cugetarea poporulu. Ele sunt o zestre comună, care se mostenește din generațiune in generațiune. Totu deună românii si-au disu: maghiarii sunt aliații firesci ai nostri. Si totu ei mai adese-ori au fostu, sunt astadi și e mai multu decâtu probabilu, ca voru trebui sa fie si in viitoru celu putien adversari serioși ai maghiariloru. — Pentru ce?! Negresitu nu pentru că ei insi-si aru fi lepadatu de ideile mostenite, ci pentru că in toate momentele hotaritoare maghiarii au fostu lipsiti de bunulu cumpetu politicu. Mai multu! Tocmai atunci, cându mai alesu li s'a datu ocașiune a dovedi bunulu lor simțu, dela 1866 până astadi, maghiarii s'au aretat deadreptulu jalosi de dezvoltarea noastră. De ca noi ne cunoșcemu pozițiunea indeobșce, o cunoșcemu cu atâtu mai alesu fatia de maghiari. Trecutul înainteă tuturor e deschisu si aru trebui sa fimu cei mai usiori oameni pentru a nu fi scosu dintr'ensulu lamurita învietoare, ca puterea in mână maghiariloru, nu e decâtu unu mijlocu pentru a innadusi, între altele, și dezvoltarea noastră. Noi dar, nu putem fi nici cându sustienatori ai acestei puteri. Aru trebui sa fimu cei mai nechibșuiti oameni! — Rolulu nostru fatia de maghiari deocamdata se marginesce la unu tristu „Laisser les faire!”

Deocamdata, amu disu, — dar toate câte se petrecu in dilele noastre, ne incredințieza, ca in curendu acestu rol va trebui sa se schimbe. Putien'a incredere, care unii români au mai cutediat a avea in priceperea politică a maghiariloru, din di in di se perde și devine preste putintia. In fiesce-care di nouă fapte ne incredințieza, ca maghiarii nu sunt capabili a urmă alta politică, decâtu „Von Fall zu Fall”, de adi pe mâne. Le lipsesce privirea generală a stărilor sociale, corectă a apretiare a iviriloru, le lipsesce ochiulu deprinsu a privi in viitoru, cautandu urmările mai departate a unei fapte ori mesuri publice. Pentru aceea nu ii putem califică mai bine, decâtu numindu-i nechibșuiti. Si pentru că sunt nechibșuiti numai acelă pôte avē incredere intr'ensii, pentru care tocmai lipsă lor de chibșuitia este unu mijlocu binevenitu pentru a realisă unu scopu mai departatu. Noi in se, nu putem avē nici o incredere intr'unu poporu, care in urmă lipsei de prevedere nu ne pôte prezenta nici o garanție de statornicie. Elu se schimba de o potriva cu impregiurările și pôte tocmai atunci, cându mai alesu nu aru fi principiōsa schimbarea.

In sirulu acestor cugetări, fără că sa tragemu la indoiela vitalitatea poporulu magiaru, ajungemu a ne îndoi despre ea. Unu poporu, care nu prevede, ce pôte fi bine și ce reu pentru elu insusi, nu da pré multa do-

vada de vitalitate. Negresitu slavii sunt unu periculu pentru Ungari'a; pentru magiarii in se este unu periculu mai apropiatu, nu germanii, ci germanismulu. Si magiarii nu aru face reu, de ca si-aru dă bine sēma despre unu glasu sinceru și intr'adeveru ne-preocupatu; ei astadi au in Europă tristulu rol de premergatori ai germanismulu. Flēculu acelă de supremație, cu care se faleșcu, intr'adeveru nu e decâtu... pentru germani, ce independinția Serbiei e pentru rusi. Intocmai precum serbii sunt meniti a turbură și distruge legatuțiile sociale in imperiulu otomanu, magiarii, paru a fi meniti sa lipsesca imperiulu habsburgicu de putintia conservărei. Dicu — paru — si lasu cestiunea pusă.

Nu mai departe decâtu nouă basa acceptată pentru „modus vivendi” ca tierile de preste Lait'a ne dovedesce, ca insisi magiarii se indoiescu despre greutatea puterii lor. Unu poporu, care se simte, nici cându nu si calca pe inimă. Insisi se simtu slabi: cu atâtu mai slabi trebuiesce sa-i credem noi, care nu judecăm de spre noi in se, ci cumpenim puterile in deplina lipsa de preocupatiune.

Si chiaru acum, cându ei se simtu strimtoriti din toate părțile, magiarii nu se arata a-si fi venit in fire. Lipsă de tactu remane aceeași. Aprețiandu câte-va idei aruncate de către unu simplu muritoriu cu deplina sinceritate pe harthie, „Hon” nu se pôte retienē, nu si pôte esī din obicinuită maniera, pe care nu o putem califică altfelu decâtu numindu-o „civismu!”

„Lapsus calami” e pentru magiarii o înfruntare, care aru trebui sa-i puna pe ganduri, întrebându-se de ca nu cum-va in vremi nu prea departate va veni o di, in care voru trebui sa se mustreze amarnicu, de a fi inadusitu dezvoltarea unei populațiuni, care putē sa le fie radiemu la nevoi. Nici până astadi ei nu au ajunsu a-si cunoște pozițiunea fatia de noi. „Hon” trage la indoiela, ca dezvoltarea romanilor din Ungari'a aru fi inadusita, ba merge până a face observarea cinică „ca nouă ne merge mai bine decâtu fratiloru nostri din Romani'a!” — Ei, bine! traimu de atâtă vreme pe aceeași vatră și acesti oameni nu au avutu bunulu simțu ori nu au fostu capabili de a studiă starea noastră și de a-si dă sēma despre trebuințele sociale, ce intr'unu poporu de firea noastră neapertu se stirnescu între condițiunile de astadi. Ne credu ori pretindu a ne crede atât de marginiti in aspirațiuni, încâtu sustienu, ca amu fi cu de sa-versire multiamiti de starea, care ni s'a creatu. Nu întielegu ori nu voru sa întielega, ca noi nu ne putem privi nici de o potriva cu polonezii din Prusi'a, nici de o potriva cu slavii din Turci'a: ne privim si pretindem a fi priviti că nēmu celu putien omogenu cu magiarii; avem si trebuesce sa avem aceeași trebniție etice, pe care le au magiarii, aceleasi aspirațiuni, aceleasi pretensiuni și aceeași pornire spre dezvoltare.

Care sunt condițiunile, între care nouă ne este datu a ne dezvoltă, de cându maghiarii stapanescu in țiera? — Ni s'au luat totu, ce se putea luă, fără a silī pre unu poporu iubitoriu de pace la unu pasu mai aspru. Nimenia mai multu decâtu maghiarii nu au strigatu, ca administratiunea si ju-

risdictiunea nu sunt mai putien forme ale dezvoltării etice decâtu instructiunea. Si de ca maghiarii nu puteau fi multiamiti căta vreme aceste trei părți ale vieții publice nu erau puse pe temeli maghiare, e utopie a crede, ca noi, in lipsă lor, vomu privi multiamiti preste granitie. Căta vreme românulu nu are judecatorie romanescă, administratiune romanescă și căta vreme elu va trebui sa renuntie la o propria viața universitară, vorbă „sunt multiamitu” e pe bu-diele lui o fatiarnicie, prin care profităza de credulitatea acelui'a, cui o dice.

Aspirațiuni și pretensiunile noastre sunt organice; e dar' gresitu a crede, ca ele voru slabī: noi stăm rabdatori, pentru ca mai avem destula vreme!

Resbelulu.

14 Iuliu.

Sirulu celu lungu de telegrame din diurnalele ce capatăm pe fie care di nu ne spune altă decâtu ca serbii si turcii se afla si astadi mai in pusetiunile ce le au ocupatu in dilele cele dintău dela erumperea resbelulu. Frecările si fremantările cari costau multu și pretiosu sânge de ambe părțile, giuru impregiurulu Serbiei, n'au dusu până acum la unu momentu decisivu pe o parte seu pe altă. Pare ca armatele sunt ferme-cate sa nu pōta dă înainte nici ună nici altă.

Multu nu mai pôte trece si o batalia decisiva trebuie sa urmeze. După „S. d. T.” Cernaieff s'a miscatu din pusetiunile dela Ak-Palanka si Babin'a Glav'a si pusetiunile aceste sunt ierasi in mânil turciloru. Serbii, după fôia acestă, stau la Gramada, Cozan si Pandirolo radimati de fruntariă sudica serbesca (spre nordu dela Niss'a). Tienu in se drumulu, care impreună Niss'a cu Viddinulu, la Balt'a Berilovce, Ravne Bucie si pasulu Sântulu Nicolae pre teritoriu turcescu, in puterea lor si de aci mai departe spre nordu prin pusetiuni că cele dela Kadibogoz si Savi Kladenatz stau intr'o continua legatura cu corpulu lui Lesianin, care este bine fortificatu impregiurulu Zaiciarului. Favorabila pentru serbi este pusetiunea acestor două corpuri in retragere, pentru că ea tiene armatele turcesci dela Niss'a si dela Viddinu despartite. De ca va urmă o lovire, sa dicem o batalia însemnata, va fi decisiva pentru sôrtea resbelulu, după cum va fi si noroculu armelor, intr'o parte seu intr'altă.

Din celelalte părți ale operatiuniloru serbesci nu este nimic nou.

Telegrame publicate eri si alaltieri constatēza ca principele munte-negreanu fu batutu de turci in apropiarea Nevesinei si s'a retrasu la Gaczko.

Trupele turcesci cari se gramadescu la fruntariile Serbiei sunt considerabile. Viitoriulu celu mai de aproape lu as-ceptăm dăra cu multa curiositate.

Revistă politică.

Se sustiene ca contele Andrassy a reclamatu pre Crivosciani carii tre-cuse la principele munte-negreanu că voluntari. Principele a si provocatu pre crivosciani sa se întorca a casa,

pentruca nu voiesce sa aiba in-curcatură cu Austro-Ungaria.

La Orsiov'a s'a confiscat o es-peditiune de tunuri de ale lui Krupp si de granate, adresate la administra-tiunea armatei romane. Guvernulu romaneseu a reclamat eliberarea espe-ditiunei si e de crediut ca guvernulu austro-ungurescu nu va denegă pre-tensiunea guvernului romanesc.

Asupr'a atitudinii Rus-siei fatia cu evenimentele in orientu „Kelet népe” publica o scrisore dela o persóna politica in-semnata din Vien'a, din care estra-gemu urmatorele:

Din St. Petersburg au sosit de curendu 100,000 napoleoni in Cetinje. Din caus'a acést'a serbii suntú fôrte intarati asupr'a Muntenegrului, căci vedu, ca muntenegrenii au modificatu pla-nulu de resbelu satoritu mai inainte in contielegere cu principele Gorcia-koff. Prin acést'a Serbi'a a ajunsu in situatiunea periculosa, in care se afla acum pe teatrulu de resbelu, pre-cându Muntenegrulu pôte cuceri in tempulu celu mai scurtu Ertiegovin'a tota. Se pare ca Russi'a si-a alesu pentru realizarea planurilor sele mo-scovitice mai bine pe principele care siguru e o persóna mai apta decâtu Mil-anu. In Russi'a se predica din tôte pârtille resbelulu de religiune. Me-tropolitulu de Orelu au provocatu de curendu printr'unu cuventu inflaca-ratu pre cei mai notabili cetatieni că pâna la tempulu cându tiarulu va provoca pre rusi sa conlucre, sa co-lecteze bani pentru fratii lor.

Cele 20,000 ruble colectate pe acést'a cale s'au si tramisu la Cetinje. Romani'a inca nu va puté sustiené neutralitatea sea. Că dovêda Roma-ni'a a permis inainte cu vre-o câte-va dile sa tréca preste teritoriulu seu 14,000 bucăti puscii si 1000 mâji plumbu spre Serbi'a. Nici Greci'a nu vrea sa remana in linisce. Unu agentu serbescu negociéza in Aten'a cu Co-monduros; regele Georg va fi pre la inceputulu lui Augustu in St. Peters-burg si la 14 Augustu iérasu in Aten'a. Comonduros a cumperatu in Germa-ni'a 50,000 puscii Chassepot si a tog-mitu la Krupp 3 baterii. Prin ur-mare Serbi'a nu va scapá de sôrt'a sea. Alimpici a perdutu dejá 6900 ômeni si Bielîn'a e inca totu in mâ-nile turciloru; ajutoriulu dela bulgari e pentru serbi atâtú câtú nimic'a.

Prelânga aceste in Serbi'a se pre-gatescu lucruri periculose si indata ce turcii voru navalí in Serbi'a Mil-anu cu matadorii omladinei voru fi siliti sa se refugieze. Unii ministri au tramisu dejá pretiositâtile lor in tieri esterne. Russi'a va intreveni in favorulu unui armistitiu abia atunci cându turcii voru fi navalitu dejá in Serbi'a.

Unu corespundinte din Bucuresci la „Nat. Ztg.” luându cunoscintia de memoriulu românú resuméza cuprin-sulu lui in modulu urmatoriu:

Memoriulu cuprinde douespredece pagini mici tiparite si pórta titlulu: „Mémoire concernant les questions dont la solution interese a un haut degré la Roumanie dans ses rapports avec la Sublime Porte” si contine aceste 7 pretensiuni: 1) Reconnaissance de l'indivi-dualité de l'état roumain et de son nom historique. Dela suirea pe tronul a principelui de Hohenzollern care coincide cu con-stitutiunea din 1866, principatele unite Valachi'a si Moldov'a si-au atribuit legalminte numele de Romani'a, pe care l'au avutu si mai inainte totu-déun'a in limb'a lorú propria. Acestu nume e recunoscutu in fapta de cătra Germani'a, Austro-Ungari'a si de cătra cele mai multe puteri. Numai Turci'a face dificultăti. In memoriu se insira despre aceste particularitâti cari ce e dreptu facu sa apara procederea Turciei mai multu in lumin'a sicane-

loru de prisosu. 2) Revendication pour l'agent de Roumanie de son admission dans le Corps diplomatique, ceea ce i se refusa de sublim'a Pórta in butulu articolulu 9 din conventiunea de Parisu. Despre acést'a inca se insira mai multe incidente. 3) Situation de Roumains de pas sage ou etablis en Turquie. Se pretinde, că Sublim'a Pórta sa lase pre suditi români ce petrecu in modu provisoriu in Turci'a, sub jurisdictiunea agentului-diplomatu românú in Constantinopole si sa nu-i tracteze, cum se arata prin mai multe esem-ple, de suditi directi. 4) Viola-tion du territoire roumain et nécessité d'une nouvelle delimitation des îles de Da-nube. Conferinti'a de Parisu s'a pronunciatu (in protocolulu din 6 Ianu-ariu 1857) numai asupr'a insuleloru din delt'a Dunarei, dara relativu la cele-lalte insule ale Dunarei graniti'a intre Romani'a si Turci'a e supusa la certe continue, a căroru delaturare definitiva se cere prin o regulare esacta a granitiei. 5) Nécessité de conventions de commerce, d'étradiation, postale et télégraphique. Turci'a refusa continuu a incheiá atari conventiuni cu Romani'a, macaru ca Romani'a le-a in-cheiatu cutôte celelalte state in modu in-dependentu si d. e. a discutatu si subsem-natu alaturea cu delegatulu turcescu conventiunea postale generale. O con-ventiune comerciale cu Turci'a e cu atâtú mai de lipsa cu câtú esista inca din vechime o limite vamale intre Romani'a si Turci'a si impunerea re-ciproca de vâmi asupr'a marfuriloru trebuie sa se fipseze ôresi cum prin lege. 6) Passeport roumain. Acest'a se cere a fi recunoscutu si sa nu fia suplinitu, dupa abususulu de pâna acum, prin passportulu turcescu. 7) Possession injuste du Delta du Danube et conséquences du trace fait par suite du protocole de 6 Janvier 1857, concernant la ligne fron-tière entre la Roumanie et la Turquie. Unu protocolu din conferinti'a de Parisu dela 6 Ianu-ariu 1857, a datu, contr'a articolulu 21 din tractatulu de Parisu din 1856, insulele si intréga delt'a Dunarei la Turci'a. Insirarea neajunselorú ce re-sulta de aci, cu deosebire relativu la comun'a pescariloru Wilkow, si do-rinti'a unei regulări nóue a limitelorú, fia si numai in sensulu propuneriloru comisiunei europene preste Dunare.

Guvernulu românú a dispusu că la 20 Iuliu d. a. sa se substérna in Constantinopole inaintea Portei not'a, in care Romani'a pune cele 7 puncte cunoscuté că pretensiune. Din testulu acestui actu nou resulta, ca Romani'a la casulu cându guvernulu imperialu nu aru fi aplecatu sa se invoiesca cu aceste pretensiuni se va vedé nevoita a-si realisé pretensiunile sale pre alta cale.

„Jurnalulu de St. Petersburg” discutandu pretensiunile ro-mâne pune in perspectiva declina-rea acestor'a de cătra puteri. In inte-resulu pácei generali puterile voru remané de acordú asupr'a basei unui programu definitivu precisu si lorú nu le va conveni sa véda armoni'a lorú conturbandu-se prin nisce pre-tensiuni ce nu se tienu de intrebările, asupr'a căror'a s'au unitu cabinetele. Cu tôte aceste inse nu se pôte denegá factulu ad. sub-sternelei memoriului ro-mânú in Constantinopole insemnatarea ce o are.

Sibiiu in 10 Iuliu 1876.

Principiis obsta sero me-dicina paratur. —

Ori-ce referintia aru avé o na-tiune fatia de statu, totusi se nasce in ea, prin conlucrarea impregiurâri-lorú politice, naturali si istorice, pre-

cum si prin influinti'a personalitâti-lorú eminente, familielorú si genera-tiunilorú o uniformitate de contem-platiuni, aplecări de traditiuni, mo-ravuri, porturi cu privire la îmbraca-minte, virtuti, si vitiuri, cari dove-descu asemenarea interna, precum con-structiunea corpului, colórea pelei si a perului, constructiunea fetei etc. Fia-care se pare a avé aici locu pen-tru individualitatea sea, si totusi in fia-care singuraticu se manifestéza totalitatea insusirilorú, ce caracteri-séza natiunea, din a cărei sinu a pur-cesu. Cu tôte acestea nu vei aflá o scadere, care sa fie legata de o na-tiune anumita si care nu s'aru aflá si la alte natiuni totu in aceeaşi mesura; totu asemenea nu vei aflá nici o ver-tute la o anumita natiune, care sa nu se póta observá si la alte natiuni.

Acést'a substantia naturala si mo-rala se pôte sustiené că unu bine séu reu necunoscutu in sinulu unei anu-mite natiuni seclii întregi; scaderea acést'a comuna in stadiulu nevinovatiei natiunitâtiei neculte abia pôte fi privita că scadere, totu ast'a se pôte dice si despre virtute, si totusi nu e nici o natiune asemenea celei-lalte. — Atâtu esistintia scaderei câtú si a virtutiei se arata in tempulu acest'a asiá de aprehensiva, încátu amendóue ajungu fara deosebita conlucrare a singuraticiloru in fia-care membru sin-guraticu alu natiunei si se transplan-téza dela generatiune la generatiune in modu necalculaveru. Insa-si insusi-rea caracteristica natiunala pôte de-veni objectu alu unui impulsu deose-bitu intentionatu pentru de a o cul-tivá. Chiaru si natiunile barbare se nisuiau a sustiené tipulu vietiei lorú comune primitive; la natiunile din vechime se pôte observá in modu evidentu nisuinti'a, de-a delaturá totu ce e strainu si de a tiené in valóre, a padí si a cultivá aceea, ce corespunde datinilorú si moravuriloru lorú.

Natiunile cautau, încátu le erá posibilu dupa gradulu lorú de des-voltare, a-si sustiené, desvoltá si no-bilitá natiunitatea lorú; — ba erau totu-déun'a gat'a a se luptá cu ori-ce eventualitâti si a delaturá ori-ce impe-dimentu, ce aru impedecá desvoltarea natiunitâtiei lorú.

Ele erau partea cea mai mare de parere — si cu totu dreptulu — ca cultivarea si desvoltarea simtiului natiunali trebuie sa se incépa dela etatea copilariei. Astfelu a devenitu educatiunea inca din vechime unu midilocu pentru de ai prepará indivi-dulu unui caracteru conformu carac-terulu comunu, si unu tipu comunu, precum au fostu acel'a desvoltatu de cătra form'a de viétia a natiunei, pen-tru tôte impregiurările ei. —

Educatiunea in conformitate na-tiunala fíu cu multu mai bine cultivata in vechime, decâtú in timpurile mai recente. Mai in tôte familiile vedeai, ca educatiunea ia o directiune natiu-nala; si acei parinti, cari nu cautau a desvoltá in copii lorú câtú de câtú iubire cătra natiunitatea lorú in tempulu cându erau totu-deodata si educatorii lorú, se tratá de separatistici si de iubitori de lucruri straine; ba li-se computá chiaru si cá pecatu o astfelu de procedere.

Dar' nu numai singuraticele familii se ingrigiau de o astfelu de educa-tiune, ci statulu inca dá totu con-cursulu seu pentru propagarea ei in directiunea acést'a, ingrigindu-se cá tinerimea sa-si completeze educatiunea acést'a.

In Greci'a nu s'a creatu nici o lege, care nu aru contiené si cu pri-vire la educatiunea in sensu natiunali unele mesuri. Nici unulu dintre sa-pientii ei nu au lipsitu a-si exprime opiniunile si principiile sele fatia de obiectulu acest'a de atât'a insemnatarea.

De-si erá Plato omulu celu mai mare de statu a tempului seu, casti-gându-si unu renume pe terenulu lite-raturei preste totu in specialu in sa-

pe terenulu filosofico-juridicu; totu asemenea Aristotele, care si-a câstigatu unu nume nemuritoriu prin politic'a sea, ce se ia si astadi de modelu in multe casuri, cu tôte acestea nu au lipsitu a lucrá si pe terenulu edu-catiunei.

Xenophonte, vestitulu istoricu, inca ne aréta in cyropaedi'a sea insemna-tatea educatiunei natiunali — vorbindu despre ea cu privire la persi.

Statele constitutionali din tem-purile nóstre de-si suntú poliglote inca aru trebúi se aiba acest'a in vedere si sa se nisuiesca, că si statele din vechime, a-si dá totu con-cursulu pentru prosperarea educatiu-nei in directiunea acést'a. Chiaru si la crearea legiloru ce privescu instruc-tiunea aru trebúi se tiená contu de ea si se nu aduca otariri dupa doc-trinele generali ci dupa spiritulu fie-cărei natiunitâtii ce-lu compunu, cari sa servésca spre sustinerea si infflorirea acelei'a, iéra nu spre ster-pirea ei, precum suntemu nefericiti a vedé astadi chiaru la noi.

La noi se dau la institute sustie-nute de natiunitâtii nemagiare aju-tóre numai cu conditiuni cu totulú contrare spiritulu natiunitâtiei, si cari le impedecá dela ajungerea scopului intentionatu, si astfelu mai multu aru stricá astfelu de subventiuni decâtú aru ajutá. Pâna cândú statulu va purcede astfelu fatia de institutele de crescere, pâna atunci nu potú se fia natiunitâtile ce-lu compunu in de-plina multiamire, căci statulu innadu-siesce unulu din simtiemintele lui cele mai puternice, care nu e cu putintia a-lu desradaciná. De aici se vede ca statulu nostru nu aru avé in vedere fericirea întregii populatiuni ce-lu compune, ceea ce aru fi cea dintâiu chiamare a sea cá atare, dupa cum dice Aristotele in un'a din multele sele definitiuni ce le dá statulu in memorabil'a sea politica: ca statulu e chiamatu a se ingrigi de bunastarea fericirea si progresulu întregii popu-latiuni.

Se vede ca statulu nostru nu vrea se concéda, ca o educatiune natiunala adeverata nu pôte avé alte tendintie, decâtú bunuri, in care se cuprindu interesele esentiali ale natiunei ace-lei'a. Astfelu de bunuri suntú, de-plin'a libertate in intrebuintiarea lim-bei pe la tôte locurile, nisuinti'a, de a sustiené tôte insusirile limbei, eser-citiulu liberu a religiunei proprii si fidelitate pentru tronul si patria, nisce bunuri acestea, cari nu se potú de-negá nici unei natiuni, pentruca acést'a mi s'aru paré pre de o parte ne-dreptatea cea mai mare, iér' pe de alta parte ansa data chiaru de statu insusi, cá popórele supuse lui se nu aiba incredere in elu si astfelu sa-si exprime cu tóta ocaziunea nemultia-mirea sea.

Vomu mai reveni de altmintrelea la acést'a, căci e unu sugetu de mare insemnatarea, care ne atinge mai cu séma pre noi romanii in specialu fôrte de aprópe, iér' acum intentiunea mea erá cu totulú alt'a, fia asiá dara disu numai intre parantesa.

(Va urmă.)

Alu doilea cursu supletoricu de agricultura pentru invetiatorii populari.

Subscriisii au intentiunea a tiené alu doilea cursu supletoricu pen-tru invetiatorii populari de pe fun-dulu regiu in Mediasiu dela 21 pâna inclusive 30 Augustu a. c.

Cursulu se incepe in 21 Augustu diminéti'a la 7 ôre in edificiulu scólei agricole. Se va prelege in ôrele ina-into de amédi despre nutritirea plantelorú (Dr. Salfeld), despre pomologie (prof. Ehrlich) si des-pre organisarea gradinilorú scolare si seminari-ale (cu desbateri). In ôrele dela amédi se va prelege: agrologi'a si aplica-

rea ei la cultur'a câmpului si a gradinilor; acést'a disciplina se va tractá pe câmpu.

Acei, cari voru luá parte la cursu primescu din o dotatiune a in. ministeriu reg. ung. prandiulu si cin'a gratuitu. In ospetari'a „zum Schützen“ este ingrigitu pentru locuinti'a comuna a invetiatorilor. Toti participatorii inse sunt poftiti a se provisioná cu unu sacu de durmitu, o perina si unu straiu de coperitu. Pentru a realisá ide'a infintiaréi unei colec-tiuni de diferite soiuri de pamentu se esprima dorintí'a, cá fia-care invetiatoriu se aduca cu sine 6 cutii (cu unu cuprinsu de 1/2 litra) implute cu dife-ritele soiuri de pamentu.

Dupa ce dintre participantii cursului primu sunt insinuatí de já 40 pentru cursulu alu doilea, se mai potu primí la acestu cursu numai 20 invetiatori. Acei invetiatori, cari se voru insinuá mai întâiu cu adres'a lor acurata la directorulu Dr. Salfeld voru fi primiti in cursu. Responsulu din par-tea noastră urmédia indata.

Totu-deodata se face cunoscutu, ca la cursulu premergatoriu mai multi dintre invetiatorii insinuatí au absen-tatu fára a ne impartasi la tempu ab-sentarea lor. In interesulu acelor multi invetiatori, cari dupa ce odata numerulu este completu, se resping, provocámu pe toti invetiatorii insinuatí la cursu a ne face aretarea cându unulu s'au altulu este retienutu a luá parte la cursu.

Mediasiu in 20 Iuliu 1876 c. n.

M. D. Ehrlich. Dr. Salfeld.

R o m a n i ' a .

R e s p u n s u

la mesagiulu tronului, a — cetitu in adunare cá proiectu de adresa.

Mari'a ta! Ministeriulu trecut, nesocotindu opiniunea publica si sle-índu tóte resursele tiei, a fostu si-litu in sferitu se c'era dela Mari'a ta disolutiunea senatului, cáruia nu voiá a-i iertá nici cea mai mica veleitate de neaternare, s'a facutu unu apelu la tíera.

Acestu apelu a avutu dreptu re-sultatu de-a aduce opozitiunea in ma-ioritate si Mari'a ta, ascultându vocea natiunii, ai luat consiliarii tronului din sinulu acelei maioritáti.

Cea dintáiu datoría a noului ca-binetu erá de a redá tiei, conformu ingagiamintelor solemne ce-si luase, cátu mai in graba, liberulu ei arbitru. S'a facutu dar' unu apelu la tíera si pentru camera, si de asta-data in con-ditiunile unei adeverate libertáti.

Tíer'a a respunsu la acestu apelu tramitiendu o maioritate neaternata, o maioritate hotarita a se grupá nu in giurulu cutáruí s'au cutáruí omu, ci numai in jurulu principiilor libe-rale si democratice, ce pentru ea sunt nise adeverate dogme si cari sunt inscrise in constitutiune.

Animati de aceste simtieminte, vomu dá lealulu nostru concursu mi-nisteriului Mariei-tale, care s'a inga-giatu solemnu inaintea tiei de a apará si aplicá aceste principii.

Esiti din liberulu sufragiu alu natiunii, amu lipsi la cea mai sacra din datoriile noastre, si cátra acei ce ne-au tramisu, si cátra tron, pe care amu venitu sa-lu incungiarámu, deca odata cu expresiunea deserversitului nostru devotamentu pentru august'a persóna a Mariei-tale, deca odata cu expresiunea sincerei noastre recuno-scintie pentru modulu leale care mi-nisteriulu actualu s'a abtenu delu ori-ce ingerintia in alegéri, n'amu aduce la cunoscenti'a corónei suferin-tiele adenci si aspiratiunile legitime ale tiei, precum si sperantiele ce dens'a a pusu in noi.

Suntemu cu atátu mai multu da-tori a semnalá reulu, cu cátu elu a fostu mai multu tempu ascunsu Ma-

riei-tale si cu cátu natiunea, lipsita de adeverata representatiune natiu-nala a fostu mai multu tempu con-demnata unui mutismu silitu. O fa-cemu cu o graba si confientia cu atátu mai mare, cu cátu totulu ne autorisa a crede ca tronulu si natiunea sunt unite in unulu si acelasi gându, care e de-a vindecá cu unu minutu mai inainte relele de cari suferé tíer'a si de a deschide calea progresului.

In zelulu nostru pentru acestu progresu, nu putem in destulu sa de-plângemu de a ne vedé siliti de a con-sumá cea mai mare parte a activitáti noastre numai cu vindecarea ranelor ce ne-a lasatu o administratiune ce a inlaturatu sistematicu ori-ce controlu si de a ne vedé siliti, in sesiunea acést'a asiá de scurta, de a luá de urgintia o multime de mesuri numai si numai spre a face fatia unor di-ficultáti inestricabile mostenite dela altii si-a cároru solutiune nu suferé intardiere.

Tíer'a a fostu greu incercata; relele ce-au bantuit'o au lasatu urme adenci si nise rani cari, nu ne o ascun-demu, voru fi lungi a cicatrísá. Dar' nu disperámu de viitoriu, cáci e de-stulu se scimu ca tóte aceste sufe-rintie, tóte aceste rele nu sunt de cátu fructulu unei politice retacite din partea fostilor ministri, a cároru intréga arta nu consistá de cátu in substituirea de simulacre realitáti si in nesocotirea tuturor intereselor noastre natiunale, politica care, sub pretestu de a edificá, a acumulatu numai ruine, uitându ca atátu pentru natiuni, cá si pentru guverne, nu e mántuire decátu in practic'a sincera a libertáti, a moralitáti si a ju-stitiei; este destulu, dicemu, cá cu totii se scimu acést'a pentru cá re-mediulu se fia gasitu gat'a; destulu sa vomu a-lu aplicá.

Acestu remediulu se póte resumá in aceste cáte-va cuvinte: Constitu-tiunea devenita unu adeveru, o poli-tica natiunala si liberala, o politica onesta si de progresu.

Si apoi care este reulu care sa nu póta fi vindecatu, care e obstaco-lulu care sa nu póta fi invinsu, atunci cându tronulu si natiunea sunt strinsu unite impreuna!

Cá si Mari'a Ta, amu regretatu ca n'a statu in putintí'a ministeriului, cu tóta bun'a sea vointia, de a dá o satisfactiune contestárilor multiple ra-dicate contra listelor electorale lu-cratóre pre acestu anu. Si acést'a nu este cea mai mica din dovedi cátu de drepte sunt imputárele ce facemu ad-ministratiunei trecute si cátu e de adeveratu ca nimic'a nu scapase subt dens'a nealteratu.

Amu primitu cu o deosebita pla-cere anuciulu unei reforme in ceea ce privesce prestatiunile in natura, devenite unu flagelu pentru clas'a cea mai numerosa si mai interesanta a tiei. Sperámu inse ca acést'a este numai celu dintáiu pasu spre alte re-forme totu asiá de urgente si cari se rapórta la aceasi clasa, dela realtia-rea cárei a aterna viitorulu iubitei noastre patrii.

Cátu pentru noi, usádu de drep-tulu de initiativa ce-lu avemu, ne vomu grabí cá cu o óra mai inainte se reportámu tóte acele dispositiuni din legile in vigóre, cari amintescu alte vécuri si cari n'au fostu intro-duse decátu intr'unu spiritu de osti-litate si de nedrépta defientia fatia cu satenii.

In confectiunea legiloru vomu cautá mai pre susu de tóte simplici-tatea, cá ele se fia intielese de toti, si ne vomu inspirá mereu de tradi-tiunile seculare ale tiei, tradiuni eminamente democratice, si vomu evitá cu grige ori-ce imitatie pré servila, cá pana acum, a legislatiuniloru straine, care nu este cea mai mica din cau-sele caosului in care ne gasimu.

Nu vomu uitá iérasu ca ceea ce lipsece nu sunt drepturile, ci ga-

rantiele; ceea ce dara are sa ne pre-ocupe, deca nu exclusivu, dara mai cu deosebire, in reformele ce vomu întreprinde, este cautarea de sanctiuni eficace contr'a ori-cárei violatiuni de lege s'au abusu de putere.

Un'a din convictiunile noastre ié-rasi este ca numai reprimandu de aci inainte severu ori-ce vina, numai res-platindu virtutea si meritulu si fa-cendu numai dintr'ensele unu titlu la distinctiune si preferintia putemu in-temeá domni'a moralitáti si pregatí unu viitoriu care se contraste fericitu cu odiosulu trecut.

In ceea ce privesce finciunile nó-stre, nu numai ea economi'a este in dorintiele noastre, dara ea inca se im-pune de asta-data imperiosu cá o es-tremitate durerósa si inevitabila in urm'a rasipelor din trecut ce avemu a repará si imposibilitáti de a se mai spori dárele esistinte. Si deca acé-sta situatiune nu permite in presente o usurare simitóre a dárilor sub cari geme mai alesu clas'a agricola a tiei, comerciulu si industri'a indi-gena, vomu cautá inse, printr'o re-partitiune mai ecuitabila a asediárei impositelor si prin simplificarea si schimbarea modulu de percepere a unor'a dintr'ensele, sa aducemu o im-bunatatire la starea nostra financiara si economica. Vomu cautá mai alesu, si acést'a cu ori-ce pretiu, de a re-duce cheltuelile statulu in limitele resurselor reale ale bugetulu.

Cine dice economii dice controlu; vomu fi dara fórté atenti cá banii pu-blici se fia întrebuintati la adeverat'a lor destinatiune si vomu cere sa se lovésca nemilostivu ori-ce delapidári de bani publici.

Protectiunea industriei noastre na-scende va face asemenea obiectulu deosebitei noastre solitudini spre a nu fi mereu tributarii strainiloru chiaru in ceea ce privesce primele noastre trebuintie.

Instructiunea publica, atátu de persecutata si de incercata sub admi-nistratiunea trecuta, va gasi in noi nise aperiatori zelosi si devotati, cari sunt decisi a nu mai lasá cá máni impii sa se atinga de acestu isvoru de viétia alu natiunitáti noastre.

Nu vomu perde nici unu minutu din vedere ca numai dela respandirea luminei aterna si consolidarea liber-táti in intru si tari'a si marierea nostra in afara, si acést'a mai multu inca decátu dela numerulu regimente-loru ce amu poté pune in linie de bataia.

In ceea ce privesce armat'a, nu vomu uitá nici odata ca ea e un'a din conditiunile esistintiei noastre cá statu si ca prin urmare ea are dreptu, in impregiurárele actuale mai alesu, la o deosebita solitudine si la sacri-ficii esceptionale.

Vomu cautá inse, indata ce tempii o voru permite-o, dimpreuna cu mi-nistrulu respectiv, de a conciliá a-ceste cerintie cu starea de strimto-rare in care ne aflámu, si de a gasi o sistema de organizatiune care se ne dea cátu mai curendu cá resultatu inarmarea generala, fára cá lucrulu sa implice desplasarea neincetata a ómeniloru si sacrificie preste puterile noastre, dar' mai alesu nise cheltuieli numai de lúcsu.

In impregiurárele actuale, neutra-litatea ne este indicata si prin tratate, si prin positiunea nostra geografica, si prin aspiratiunile noastre de ginte. Ne-amu aplaudatu de rezultatele ob-tinute de guvern in acestu sensu. Suntemu inse in totu dreptulu a sperá ca, tari de acést'a atitudine corecta, vomu poté la rendulu nostru obtiene in sferitu o solutiune satisfactóre la tóte justele reclamári ce amu fostu siliti a adresá in diferite tempuri su-blimei-Porti, care trebuie astadi se fia mai bine luminata asup'a adeverate-loru ei interese.

O alta preocupare a nostra este de a face cátu mai in graba cá ju-

stiti'a, prin legi destinate a garantá neaternarea ei, sa devie o a treia putere in statu, precum o cere con-stitutiunea si interesele libertáti. Scimu bine ca legile cele mai bune sunt cu totulu ineficace cându aplicatiunea lor este incredintata unor máni siovaítóre.

In ceea ce privesce concesiunile ce apasa asup'a tiei si cari absorbu si voru absorbe inca multu tempu cea mai mare parte a resurselor noastre bugetare, ori-care aru fi opi-niunea nostra asup'a lor, totusi nu vomu perde din vedere ca ele astadi léga tíer'a; ca au devenitu teste for-male de lege si ca nu ne mai remáne decátu de ale esecutá cu fidelitate, lasendu raspunderea consecintieloru loru acelor'a ce le-au votatu. Le vomu esecutá cu o fidelitate cu atátu mai scrupulosá, cu cátu tocmai acestu re-spectu alu ingagiamintelor, in ceea ce ne privesce, ne va dá dreptulu cá sa fimu la rendulu nostru esiginti cu concesionarii si fórté stricti fatia cu ori-ce violatiune s'au veleitati de vio-latiune a contractulu din parte-le.

Acestea sunt, Mari'a-ta, in resumatu cestiunile cároru avemu sa le con-sacrámu tóta inteligintia si activitatea nostra. Daca o sarcina atátu de grea — cáci ea se complica, o mai repe-támu, cu necesitate de a licuidá unu trecut nenorocitu — deca acést'a sar-cina ce ne incumba n'a speriatu cu-ragiulu nostru, este numai fiindu-ca suntemu intimu convinsi ca tronulu si natiunea voru fi stensu unite spre a pune unu capetu reulu si a pune temeliele unei ere noua: er'a de in-credere reciproca, de libertate, mora-litate si justitia.

Se traiesci Mari'a-ta!

Se traiesca Mari'a sea Dómn'a!

Proiectu de responsu

la mesagiulu tronului din partea senatului:

„Mari'a-ta! Senatul s'a grabitu a se aduná pentru a poté corespunde apelului Mariei-vóstre si a ve aduce si cu acést'a ocaziune omagie se-le respectuóse si celu mai deplinu de-votamentu.

„Senatulu nu-i va lipsi patrio-tismulu si moderatiunea, la cari Ma-ri'a-vóstra faceti apelu, si in fati'a eve-nimentelor grave cari se pretrecu la hotarele noastre, natiunea romána, respundiendu dorintieloru Europei si intereselor se-le, va continuá, sub paladiulu neutralitáti, a desvoltá si întemeá in pace fortiele se-le econo-mice si a completá organizatiunea sea sociale.

„Reducerile in cheltuielile statu-lui, ce guvernulu Mariei-tale este ho-taritu a face, Senatul nu poté decátu ale aprobá; cáci numai punendu echi-libru intre veniturile si cheltuielile statulu, vomu incetá de a avé recursu la contributiuni noue, cari aru poté slei midilócele de productiune ale tiei.

„Se traiesci Mari'a-ta!

„Se traiesca Mari'a sea Dómn'a!

„Se traiesca Romania'!

V a r i e t á t i .

*(Cóle de subscriptiune). Comitétulu ce s'a constituitu in Bu-dapest'a pentru a realisá ide'a de a se radica unu monumentu lui Fran-ciscu Deak introduce invitarea la sub-scriptiuni cu urmátorele cuvinte:

Recunoscintia publica prevenindu istori'a s'a grabitu a eternisá meritele ce le a castigatu Francisu Deak pentru patria in rolulu seu de con-ducatoriu aprópe in decursu de o ju-metate de seculu, cáte odata intre cele mai grele impregiurári.

Si totu prin legea acést'a, pe a cárei pagina principele si natiunea au inregistratu memori'a lui Francisu Deak, se orenduesce, cá guvernulu sa faca dispusetiunile pentru a se radica

in capital'a tieiei pe calea contribu-
tiunilor din partea tieiei unu mo-
numentu demnu de defunctulu barbatu.

Pentru a esecutá acést'a dispo-
sitiune a legei, s'a constituita in ca-
pitala la provocarea guvernului sub
conducerea presidentilor din aduna-
rea tieiei unu comitetu mare.

Acestu comitetu crede ca natiu-
nea lucra la asigurarea viitorului seu
nesuindu-se a eternisá si prin art'a
sculpturei amintirea acelor virtuti
ale barbatului de statu, cároru pre-
sentele póte sa multamésca sigurita-
tea sea si punendu si inaintea poster-
itatiei acea marime simpla de cetá-
tiénu, care a cautatu si afluatu recom-
pens'a pentru tóte in consciint'a da-
torintiei implinite cátra patria.

Din acestu temeiu comitetulu
crede ca implinesce o datorintia pa-
trioteca esmitandu pentru a usurá
contribuirile din partea tieiei cóle de
subscriptiuni si provocandu in urm'a
dispositiunii legali simplu pe cetá-
tienii din tóte clasele patriei: Sa
inaltiám unu monumentu
lui Franciscu Deak.

Georg Mailath si

Colom Ghyczy

presidenti.

Mich. Falk si

Maur. Iokai

notari.

*(Unu manuscriptu de
400 ani) se va presentá academiei
unguresci de sciintia in tómn'a vii-
tóre. Acestu manuscriptu, care s'a
afluatu de profesorulu Sam. Szabo
cu ocaziunea conferintiei invetiato-
resci tienuta asta-primavéra la Sze-
kely-Udvarhely in archivulu gimna-
siului rom. cat. de acolo, e unu codice
ungurescu ce constá din 5 párti si e
legatu in piele; in respectulu etáției
urmédia nemedilicitu dupa cele mai
vechi codice din Vien'a, Munich'a si
Alb'a-Iuli'a. Partea prima pórtá ti-
tlulu: „Cartea Iuditei“ scrisa de An-
drei Nyujtodi in anulu 1526, tradusa
de pe latinesce in limb'a ungurésca
si dedicata sororei sale.

*(Sentintia de mórte.)
Tribunalulu din Muresiu Osiorheiu a
condemnatu in 15 Iuliu pe o femeia,
cu numele Rafin'a Sular, in etate
de 30 ani, la mórte prin stréngu.
Acést'a femeia dupa ce a incercatu sa
omóre pre barbatulu seu prin otrá-
vire, inse fára succesu l'a omoritu in
Maiu anulu trecut cu ajutorulu a-
mantului seu, Pant. Covrigu, legandui
o fune dupa gátu, sugrumandu-lu si
aruncandu-lu apoi in padure. Com-
plicele P. Covrigu a muritu in tem-
nitia si la condemnare se aflá numai
femeia de fatia, care 'si ascultá sen-
tinti'a de mórte cu tóta indiferentia.
La intrebarea, déca voiesce sa ape-
leze, raspunse miscandu din umeri:
„Eu nu sciu.“ Aperiatoriulu ei, advo-
catulu Dobai, 'si rezervá dreptulu de
a apelá.

* Furturi. In 20 spre 21
Iuniu 1876 nópteá, s'au furatu dela
Martinu Maurer din Agnit'a la vr'o
300 fl. v. a. si in 27 spre 28 Iuniu
a. c. dela Hager fabricantu de spiritu
totu cam atât'a sum'a. Sasii strigara,
audiendu despre Ioanu Daianu, ca
elu aru fi facutu faptele acestea, ba
Hager si-au batutu servitoriulu si ser-
vitórea bataia mai de mórte, dicendu
ca ei sciu de fapta. Ce se vedi? in
urma dupa vr'o câte-va dile, prindu
pre doi sasi din Agnit'a, unulu maie-
stru cismariu, care lucra cu 2—3 so-
dali, omu harnicu dar' cu naravu reu,
anume H... si-i arestédia pre ambi
in Nocrichiu pentru tapt'a dela Hager,
totudeodata cu banii dela ambi pa-
gubasii s'au furatu si vestmintele de
biserica sasesci; furii au intratu pe
feresti suindu-se pe scara.

* Gli cavaleri de ba-
stonada. Unu politicu motiatu cu
altulu baltiatu, vestiti de cându mai
antierti in compania cu altii facura

erida politico-jurnalistica, se punu, nu
demultu, si dupa ce a visatu de unu
complotu, séu planu de infratire intre
románi brasioveni cu magiarii, „pusu
in scena de un metropolitu si de unu
barbatu de influentia“, — fug'a cu elu
la „Osten“, care apara interesele tu-
turo ru natiunalitátiloru
din Austro-Ungari'a si chiaru si afara de
Austro-Ungari'a. Ni vine si nóue pocita
istori'a „infratirei“ siluám notitia de-
spre dens'a. Dara dupa ce amu luatú no-
titia se face cioroboru mare pentru
miculu toporasiu si asiá pacostea ne
impinge, fiindu ca se intinse vorba
mare in alte dóue foi conatiunale, si
dámu si noi sa se traduca „filosofi'a poli-
tica“ din „Osten“, cá sa o trecemu in
un'a din revestele diurnalistice. Co-
laboratorulu, cáru i s'a incredintiatu
traducerea, avé si elu lucruri mai mo-
mentuóse, a disu si elu vivat se-
quens si asiá etc. etc. — destulu
ca traducerea se facú. Dara ce se
vedi? pardalniculu de traducatoriu,
se pune si in locu de „statu majoru“,
traduce cuventulu „Stab“ cu „bastonu“
si „bastonulu“ trece. Politicii cei ascunsi
ai lui „Osten“, vedindu „bastonulu“
figurându cá „emblema“ in articulu
se mania focu. Ei au cugetatu ca
acést'a e o alusiune la meritele loru
politice si asiá, intr'o nóua improvi-
satiune politica cu care debutéza in
nrulu 28 alu desu-numitei foi, ame-
nintia cu bastonada pre redac-
torii si colaboratorii nostri. „Vrabi'a
malaiu viséza“. — Ei trebuia sa gan-
désca numai la prevederile loru poli-
tice de diminéti'a pána la amédi in
diu'a conferintiei natiunale din Aprile
1875 si se curariseau si de vedeniele
„infratirei“ si de temerea ca aru fi
vre-o alusiune cu „bastonulu“. —
Cátu pentru zam'a incaldita nu avem
de disu decâtu dicál'a nemtiésca: con-
ig... se lupta si ddiiei iu zadaru.

Burs'a de Vien'a.

Din 14/26 Iuliu 1876.

Metalicele 5%	65 60
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	69 —
Imprumutulu de statu din 1860...	113 —
Actiuni de banca	870 —
Actiuni de creditu	142 30
London	123 10
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	73 50
„ „ „ Temisiorene	72 50
„ „ „ Ardelenesci	73 50
„ „ „ Croato-slavone	73 50
Argintu	101 80
Galbinu	5 92
Napoleonu d'auru (poli)	10 01
Valut'a nóua imperiale germána...	61 70

Nr. 691 ex 1876.

Concursu.

La scól'a granitierésca din Sin'a
e de a se conferi postulu de invetia-
toriu adjunctu cu unu salariu anuale
de 180 fl. v. a., cortelu si lemne focale.

Doritorii de a ocupá acestu postu
sa-si tramita suplicele instruite cu
documentele recerute pána la 15 Au-
gustu st. n. la

Comitetulu administrativu de fon-
dulu scolastecu alu fostiloru
granitieri de regimentulu
románu I.

2—2

Concursu.

La scól'a capitala-normala greco-
orientala din S. Sebesiu, au devenitu
vacante dóua posturi invetiatoresci,
pentru a cáror'a ocupare se escrie
concursu, cu terminu pána la 15 Au-
gustu a. c.

Salariulu anualu pentru unulu
este 350 fl. v. a. cortelu naturalu in
edificiulu scólei, din acestu salariu are
sa se solvéscá 2% fondulu tractualu
scolarlu — intaritu de pré Ven. Cons.
Nr. 521/1868. —

Doritorii de a ocupá vre-unulu
din prementionatele posturi invetia-
toresci suntú avisati a-si asterne su-
plicele subscrisului comitetu parochialu
instruite in sensulu „Stat. or.“ cu

atestatu de botezu si cu testimonii
scolastice, ca au absolvatu celu pu-
tieniu 6 clase gimnasiale si cursulu
pedagogicu séu teologicu si ca au
depusu esamenulu de calificatiune,
afara de acestea se poftesce cá re-
spectivii invetiatori sa mérga la bi-
serica cu elevii si se cante.

S. Sebesiu in 11 Iuliu 1876.

(1—3) Comitetulu parochialu.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei inve-
tiatoresci din clas'e I, dela scól'a con-
fessiunala romána gr. or. din Codlea,
protopresbiteratu Branului, se escrie
prin acést'a concursu cu terminu pána
la 29 Augustu a. c. st. v.

Emolumentele suntú:

1. Din cass'a alodiala 150 fl. v. a.
2. Dela circ'a 50 elevi a 40 cr.
v. a. — 20 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acestu postu
au a-si produce:

- a) Atestatu de botezu;
- b) Atestatu de moralitate;
- c) Atestatu ca au absolvatu celu pu-
tieniu 4 clase gimnasiale si
- d) Atestatu de calificatiune inve-
tiatorésca si ca este versatu in
cantárele si tipiculu bisericescu.
Alesulu totu deodata va fi inda-
toratu a instrú in ambe clasele
pe elevi in cantári.

Recurrentii au a-si tramite recur-
sele lorú prea onoratulu domnu pro-
topresbiteru Iosifu Baracu in Brasiovu
pána la terminulu defiptu.

Codlea in 2 Iuliu 1876.

Cu invoierea oficiulu protopresbiteralu.

Comitetulu parochialu prin

I. Morariu,

parochu si presied. comit.

(2—3)

Concursu.

La scól'a capitala-normala dela
biserica sántei Adormiri a Maicei
Domnului din Satulungu, protopres-
biteratu Brasiovlui I, au devenitu
vacante dóue posturi invetiatoresci,
pentru a cáror'a ocupare se escrie
concursu, cu terminu pána la 15 Au-
gustu a. c.

Salariulu anualu pentru unulu
este 350 fl. v. a. cu prospectu de a
se inmultí salariulu totu la câte 5
ani de servitiu cu câte 50 fl. v. a. si
pre lánge indatorire, cá pentru ace-
ste salarie se tiena ambii invetiatori
prelegerile trebuincióse si la scól'a
de repetitiune.

Doritorii de a ocupá vre-unulu
din prementionatele 2 posturi inve-
tiatoresci suntú avisati a-si asterne
subscrisului comitetu suplicele lorú,
adresate cátra reverendissimu domnu
protopresbiteru Iosifu Baracu in Bra-
siovu si instruite in sensulu „Stat.
org.“ cu atestatu de botezu si cu
testimonie scolastice, ca au absolvatu
celu putieniu 4 clase gimnasiale si
cursulu pedagogicu séu teologicu si
ca au depusu esamenulu de cuali-
ficatiune.

Satulungu, 2 Iuliu 1876.

Comitetulu parochialu alu
bisericeii sántei Adormiri.

Radu Pope'a

(2—3) parochu si presied.

Concursu.

In urm'a parintescei ordinatiuni
a maritului consistoriu archidiecesanu
dto 18 Martiu a. c. Nr. 686/B. spre
integrirea parochiei veduvite Apahid'a
cu fili'a Pusta-St.-Nicolau (Miklosiu)
de clas'a a III-a din protopresbitera-
tulu Secului se escrie concursu pána
in 30 Iuliu a. c. c. v.

Emolumentele suntú:

1. Casa parochiala cu 2 inca-
peri bucataria si pivnitia;
2. Gradina de legumi de 40 stán-
gini □.
3. Portiunea canonica de 37 jug.
si 850 stáng. □, din care pamentu

aratoriu e 4 jug. si 856 stáng. □
cecalalta e tóta numai pasiune.

4. Dela 120 familii lecticalu câte
2 metrete de cucuruza cu tuleulu, si
dela 140 fumuri câte un'a di de lu-
cru cu palm'a pre langa intertenti'a
preotului.

5. Venitele stolari usuate pána
acum.

Tóte aceste computeate laolalta
dau unu venitu anualu de 406 fl. 40 cr.

Doritorii de a ocupá acést'a pa-
rochia au a-si asterne concursele lorú
instruite in sensulu Statutulu orga-
nicu si a concluseru sinodali din
1873 la subscrisulu.

Secu, 2 Iuliu 1876.

In contielegere cu comitetulu
parochialu.

Ioanu Farcasiu,

(2—3) adm. prot.

Concursu.

In comun'a Suligete cu o popu-
latiune de 772 suflete, protopresbite-
ratulu gr. or. alu tract. Ioagiu I
este a se ocupá postulu de parochu
de clas'a a 3-a cu care suntú impreu-
nate urmátórele emolumente:

Dela 183 familii birulu anualu de
câte un'a ferdela cucuruza sfermitu si
stol'a usuata, cari la olalta dau unu
venitu anualu de 341 fl. v. a.

Concursele instruite in sensulu
statut. org. suntú a se substerne pána
la 31 Iuliu st. v. a. c. la oficiulu prot.
gr. or. alu tract. Ioagiu I in Hondolu.
Hondolu 2 Iuliu 1876.

In contielegere cu comitetulu
parochialu.

B. Piposiu,

(3—3) protop.

Concursu.

La institutulu pedagogicu gr. or.
alu diecesei Caransebesiului, care se
va deschide la 1 Septembrie st. vechiu
in Caransebesiu, se cere unu profesor.

Doritorii de a ocupá acestu postu
au se documenteze prin carte de bo-
tezu: ca suntú romani de religiunea
gr. res., mai departe se documenteze,
ca au depusu esamenulu de maturi-
tate si au absolvatu cursulu pedago-
gicu séu ca au absolvatu la vre-o uni-
versitate facultatea filosofica séu in
fine, ca suntú profesori de gimnasiu.

Emolumentele impreunate cu a-
cestu postu suntú: salariulu de 800 fl.
si 120 fl. pentru cortelu.

Recursele indiestrate cu docu-
mentele mai susu aretate au a se tra-
mite consistoriulu diecesanu celu
multu pána in 6/18 Augustu 1876.

Caransebesiu, din siedinti'a con-
sistoriala a senatulu sol. tienuta in
14 Maiu 1876.

Ioanu Popasu m. p.

4—4 episcopulu diecesanu.

ad Nr. 519/1876.

Concursu.

La scól'a normala romána gr. or.
din Resinari a devenitu unu postu de
invetiatoriu vacantu pentru a cáru
ocupare sa escrie concursu.

Vacant'a statiune e impreunata
cu unu salariu anualu de 350 fl. v. a.
si 60 fl. v. a. relutu de lemne si
cortelu.

Doritorii de a ocupá acestu postu
vorú avé a-si asterne petitiunile lorú
celu multu pána in 15/8 st. n. a. c.
subscrisului oficiu comunalu cá eforia
scolara pe lánge estrasulu de botezu,
atestatele despre studiile facute la
gimnasiu, atestatul despre absolvirea
studiiloru pedagogico-claricali, testi-
moniulu de calificatiune invetiato-
rescu si despre servitiulu de pána aci.

Se cere ca concurintele sa scie

cantárele bisericesci.
Concurintele, care aru dovedí cuali-
ficatiunea de a puté propune siste-
maticu cantárele corali la elevii sco-
lari — va fi remuneratu deosebitu de
salariu cu 100 fl. v. a.

Resinari, 12 Iuliu 1876.

(3—3) Oficiulu comunalu.